

طلب خسارت از آلوده کنندگان محیط زیست

معصومه ابتکار در همایش «محیط‌زیست در منشور حقوق شهروندی» از مهاجرت ۲۵ میلیون نفر به استان‌های تهران، البرز و قزوین طی ۳۵ سال گذشته خبر داد و عنوان کرد که ظرفیت زیستی تهران ۲۰ سال پیش تمام شده است. در این همایش الهام امین زاده عنوان کرد: «شهروندان می‌توانند از آلوده‌کنندگان، طالب خسارت باشند.» از طرف دیگر، محمد جواد ظریف در جلسه کمیته راهبردی مقابله با گرد و غبار گفت: «محیط زیست به اولویت مذاکره‌ها و مجامع بین‌المللی تبدیل شده است.»

به گزارش ایسکانیوز به نقل از روزنامه آرمان همزمان با روز درختکاری و در اولین روز از هفته منابع طبیعی همایش محیط‌زیست در منشور حقوق شهروندی با حضور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و دستیار ویژه رئیس‌جمهور برگزار شد. همزمان شاهد برگزاری جلسه کمیته راهبردی مقابله با گرد و غبار با حضور وزیر امور خارجه و نیرو و معاون رئیس‌جمهور بودیم. در این دو برنامه مسائل مختلف زیست محیطی مورد توجه قرار گرفت. معصومه ابتکار در همایش محیط‌زیست در منشور حقوق شهروندی از مهاجرت ۲۵ میلیون نفر به استان‌های تهران، البرز و قزوین طی ۳۵ سال گذشته خبر داد و عنوان کرد که ظرفیت زیستی تهران ۲۰ سال پیش تمام شده است. در این همایش الهام امین زاده عنوان کرد: شهروندان می‌توانند از آلوده‌کنندگان، طالب خسارت باشند. از طرف دیگر، محمد جواد ظریف در جلسه کمیته راهبردی مقابله با گرد و غبار گفت: محیط زیست به اولویت مذاکره‌ها و مجامع بین‌المللی تبدیل شده است.

این روزها حال و روز محیط زیست خوب نیست. از تخریب جنگل‌ها و خشکی تالاب‌ها گرفته تا ریزگردها و آلودگی آب و هوا، همگی نفس محیط زیست را به شماره انداخته‌اند و در این میان سلامتی شهروندان نیز به مخاطره افتاده است؛ شهروندانی که به رغم تهدید سلامتیشان دستشان به جایی بند نیست و بارها و بارها دیده شده که با وجود شکایت از آلاینده‌های محیط زیست صدایشان به جایی نمی‌رسد. گرچه آنها حق شکایت دارند و می‌توانند از عاملان آلودگی زیست محیطی طلب خسارت کنند، اما تا زمانی که از حمایت مسئولان خبری نباشد، تلاششان بی نتیجه خواهد ماند. این تازه پایان ماجرا نیست. از طرف دیگر مهاجرت به کلانشهر تهران به حدی افزایش یافته که دیگر ظرفیت زیستی آن به اتمام رسیده است و این مساله با خود تبعات زیست‌محیطی بسیاری را به دنبال دارد که باید هر چه زودتر مسئولان برای آن چاره‌اندیشی کنند، چرا که اکنون حرف از امکان زیستن به میان آمده است که هر لحظه ممکن است عواقب جبران ناپذیری را به بار آورد. روز گذشته رئیس سازمان حفاظت محیط زیست عنوان کرد: ۲۵ میلیون نفر طی ۳۵ سال گذشته به تهران، قزوین و البرز مهاجرت کرده‌اند. تهران زیر یک درصد مساحت خاک ایران است، ولی ۳۰ درصد صنایع کشور در آن متمرکز شده است. معصومه ابتکار اظهار کرد: این حجم به همراه خود مسائل اقتصادی، سیاسی، امنیتی و زیست محیطی دارد. به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی شبکه مطالعات سیاستگذاری عمومی، او بیان کرد: تهران در سال ۱۳۷۵ منحنی ظرفیت زیستی خود را گذرانده است و هر توسعه‌ای در تهران پس از سال ۱۳۷۵، بیش از توان تهران بوده است و نتیجه این شرایط پایین آمدن شاخص کیفیت هوا، فرو نشستن زمین و نهایتاً افت شاخص کیفیت زندگی است.

معرفی عاملان آلودگی توسط شهروندان

انهدام محیط زیست، فنای بقای بشر است و حق بر محیط زیست، از اولویت حقوق شهروندی است و شهروندان می‌توانند از آلوده کنندگان، طالب خسارت باشند. این اظهار نظر روز گذشته توسط دستیار ویژه رئیس‌جمهور در امور حقوق شهروندی انجام شد. به گفته الهام امین‌زاده در دهه‌های اخیر نابودی تدریجی محیط زیست را شاهد بودیم و حق بشر برای برخورداری از محیط زیست سالم، اهمیت دو چندان پیدا کرده و هر چه جلوتر می‌رویم، همکاری بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی، ضروری‌تر به نظر می‌رسد. دستیار ویژه رئیس‌جمهور در امور حقوق شهروندی گفت: بخش خصوصی و بنگاه‌های دولتی که آلوده کننده هستند، مسئولیت مدنی دارند و شهروندان می‌توانند از آنها طالب خسارت باشند؛ بنابراین رژیم کافی برای این فرایند وجود ندارد. امین‌زاده عنوان کرد: شهروندان باید حق واکنش و عمل داشته باشند و عاملان آلودگی به جامعه معرفی شوند. به گزارش مهر، او با بیان اینکه پیشگیری در محیط زیست بسیار مهم است، ادامه داد: بنابراین اگر عوارض، مالیات و جریمه بر آلوده‌کننده‌ها وضع کنیم، آثارش را خواهیم دید. در عرصه بین‌الملل نیز فعالیت‌های خطرناک فضایی و هسته‌ای، آسیب ایجاد می‌کند و کشورهای مختلف می‌توانند ادعای خسارت کنند. اگر در استفاده از سوخت‌های زیستی پایدار کوتاهی کنیم، می‌تواند برای ما مسئولیت‌آفرین باشد.

تداوم آلاینده‌گی با وجود اخطار

یک حقوقدان درباره شکایت مردم از آلوده کنندگان محیط زیست و جبران خسارت در گفت‌وگو با آرمان می‌گوید: افرادی که به علت ایجاد شرایط زیست محیطی نامناسب ضرر و زیان جسمی یا روانی به آنها وارد شده است و این ضرر و زیان از طریق مراجع ذیصلاح نظیر سازمان پزشکی قانونی، سازمان ملی استاندارد و سازمان حفاظت از محیط زیست قابل اثبات باشد، می‌توانند از طریق مراجع قضائی علیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در تحمیل این ضرر و زیان مادی یا معنوی، مستقیم یا غیر مستقیم، تقصیر داشته‌اند، طرح دعوا کرده و مطالبه خسارت کنند. پیمان حاج محمود عطار می‌افزاید: مشکل اساسی در این قضیه این است که بیشتر آلاینده‌های محیط زیست، نهادهای دولتی و حاکمیتی نظیر کارخانه‌های تولید خودروهای غیر استاندارد، کارخانه‌های پتروشیمی و پالایشگاه‌های نفت، مواد سوختی و شیمیایی هستند که اکثراً وابسته به دولت یا نهادهای دولتی یا حاکمیتی هستند. او اظهار می‌کند: به رغم اخطارهای مکرر سازمان حفاظت از محیط زیست، سازمان ملی استاندارد و وزارت بهداشت در راستای استانداردهای فعالیت‌های این کارخانه‌ها و شرکت‌های تولیدی همچنان توجهی به این اخطارها نمی‌شود. حاج محمود عطار توضیح می‌دهد: به عنوان نمونه بارها از سوی نهادهای نظارتی در مورد توقف تولید برخی خودروها به شرکت‌های خودروسازی اخطار کتبی داده شده است، ولی شاهد تولید بی رویه این خودروها هستیم. او اضافه می‌کند: همچنین برخی کارخانه‌های پتروشیمی به رغم اخطارهای مراجع زیست محیطی به کار خود ادامه می‌دهند و شهروندان نمی‌توانند در برابر قدرت این کارخانه‌ها به مطالبه حقوق خود بپردازند. این حقوقدان عنوان می‌کند: تا زمانی که این رویه غلط که عامل تخریب محیط زیست است، ادامه داشته باشد، شهروندانی که از این رویه غلط آسیب می‌بینند افزایش یافته و هیچ‌گاه امکان مطالبه خسارت نخواهند داشت.

روز گذشته جلسه کمیته راهبردی مقابله با گردوغبار با حضور محمدجواد ظریف و حمید چیت‌چیان، وزیر امور خارجه و نیرو و معصومه ابتکار، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به میزبانی سازمان حفاظت محیط زیست و با محوریت بررسی راهکارهای بین‌المللی برای مقابله با کانون‌های خارجی گرد و غبار برگزار شد. وزیر امور خارجه در این نشست با اشاره به تلاش‌های گسترده ایران در سطح بین‌المللی طی دو سه سال اخیر برای مقابله با توفان‌های گرد و غبار و ایجاد اجماع جهانی و منطقه‌ای در این مورد گفت: روند همکاری‌های شکل گرفته در سطح منطقه به دلیل تحولات سال ۲۰۱۱ متوقف شد و البته شرایط عراق و سوریه و تخریب‌های صورت گرفته بر اثر جنگ در کشورهای همسایه و منطقه در این شرایط بی‌تاثیر نیست. محمدرضا ظریف افزود: البته ایران به تلاش‌های خود در این زمینه ادامه می‌دهد و در همین راستا، نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل برای بیان ضرورت‌های اجماع جهانی درباره مقابله با گرد و غبار، همچنین ائتلاف کشورهای همسایه برای همکاری در این زمینه با امضای مشترک من و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

ارسال خواهد شد. همچنین حمید چیت‌چیان، وزیر نیرو گفت: باید سازمان‌های بین‌المللی درگیر پروژه‌های مطالعاتی با شناسایی منشأهای گرد و غبار در موضوعاتی همچون تخصیص حق‌آبه طبیعی تالاب‌های ایران از کشورهای همسایه، مطالبه‌گری از کشورهای منطقه و همسایه برای کنترل مدیریت آب و عدم ادامه طرح‌های گسترده‌ای همچون گاپ با ایران همکاری کنند و دوم آنکه تلاش کنیم تا از طرق مختلف به ویژه شبکه‌های اجتماعی که این روزها بسیار مورد استفاده مردم قرار دارد، نمودارها، آمارها و اطلاعات درست و کافی در مورد گرد و غبار و منشأهای خارجی و داخلی آن را به مردم منتقل کنیم. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در این نشست خاطرنشان کرد: تشکیل این جلسه به منظور بررسی اقدام‌های دو و چند جانبه در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی برای مقابله با توفان‌های گرد و غبار، همچنین تعیین نقشه راه دفاع از حقوق ملی و جلوگیری از صدمه‌ها و آسیب‌های وارده به بخش‌های مختلف همچون بهداشت، سلامت، اقتصاد ملی، آب، کشاورزی و منابع طبیعی است. به گزارش ایرنا، معصومه ابتکار همچنین از ارسال نامه‌ای مشترک به امضای خود و وزیر امور خارجه برای تشکیل منطقه‌ای با همکاری کشورهای منطقه برای رسیدگی به موضوع گردوغبار خبر داد.

دریافت کننده: سولماز ظریفی / انتشار دهنده: زهره حاجیان

۷۰۴/۷۰۰